

§ 149

Yttrande över kommunrevisionens granskning av rättssäker handläggning av ärenden inom individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsvård

KSN-2021-00687

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** avge yttrande till kommunrevisionen enligt ärendets **bilaga 1**.

Sammanfattning

Kommunrevisionen har genomfört en granskning av socialnämndens handläggning av barn- och ungdomsärenden och överlämnat en rapport till kommunstyrelsen och socialnämnden för yttrande senaste den 31 maj 2021. Revisorerna bedömer att socialnämnden i allt väsentligt säkerställer att handläggningen sker rättssäkert.

Granskningsrapporten kan nås via följande [länk](#).

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 26 april 2021
- Bilaga 1, förslag till yttrande från kommunstyrelsen
- Bilaga 2, yttrande från socialnämnden i ärendet

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2021-04-26

Diarienummer:
KSN-2021-00687

Handläggare:
Tomas Anderson

Yttrande över kommunrevisionens granskning av rättssäker handläggning av ärenden inom individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsvård

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** avge yttrande till kommunrevisionen enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Kommunrevisionen har genomfört en granskning av socialnämndens handläggning av barn- och ungdomsärenden och överlämnat en rapport till kommunstyrelsen och socialnämnden för yttrande senaste den 31 maj 2021. Revisorerna bedömer att socialnämnden i allt väsentligt säkerställer att handläggningen sker rättssäkert.

Granskningsrapporten kan nås via följande [länk](#).

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samverkan med socialförvaltningen. Att avge yttrandet har inga konsekvenser sett ur barn-, jämställdhets- eller näringslivsperspektivet.

Ärendet har behandlats av socialnämnden som yttrande sig till kommunrevisionen den 6 maj 2021 § xx. Socialnämndens yttrande biläggs ärendet.

Föredragning

Syftet med granskningen har varit att säkerställa att handläggning av enskilda ärenden inom individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsvård sker rättssäkert i Uppsala

kommun. Granskningen har utgått ifrån frågor om exempelvis skriftliga rutiner för dokumentation upprättats och om hanteringen av verksamhetssystem och att journalföring sker i enlighet med gällande regelverk.

Efter genomförd granskning är det kommunrevisionens samlade bedömning att socialnämnden i allt väsentligt säkerställer att handläggning av enskilda ärenden inom individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsvård sker rättssäkert. Det finns exempelvis skriftliga rutiner för dokumentation som ingår i ett kvalitetsledningssystem som ger rutiner för att säkerställa att de kontinuerligt uppdateras. Revisionen bedömer att det finns etablerade arbetssätt för att systematiskt följa upp att ärenden handläggs rättssäkert. Aktgranskningen som genomförts av revisionen visar i stort ett tillfredsställande resultat.

Kommunrevisionen rekommenderar socialnämnden att tydliggöra ansvaret för systematisk kontroll av handläggningen samt att se över arbetssätt och rutiner för att säkerställa delaktighet i hur insatser utformas tillsammans med den enskilde samt att detta går att utläsa i journalen.

Av socialnämndens yttrande i bilaga 2 framgår att kommunrevisionens rekommendationer knyter an till pågående utvecklingsinsatser i den berörda verksamheten. I andra delar ska förbättringsåtgärder initieras.

Kommunstyrelsen har därför inte anledning att yttra sig över rapporten på annat sätt än att understryka vikten av att verksamheten bedrivs rättssäkert och att socialnämnden tydligt redogjort hur den svarar upp mot de rekommendationer kommunrevisionen framfört.

Ekonomiska konsekvenser

Att avge yttrandet har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 26 april 2021
- Bilaga 1, förslag till yttrande från kommunstyrelsen
- Bilaga 2, yttrande från socialnämnden i ärendet

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Yttrande
Kommunstyrelsen

Datum:
2021-04-26

Diarienummer:
KSN-2021-00687

Handläggare:
Tomas Anderson

Kommunrevisionen Uppsala kommun
kommunrevisionen@ uppsala.se
lena.salomon@pwc.com
Ert dnr: KRN-2020-00041

Yttrande över kommunrevisionens granskning av rättssäker handläggning av ärenden inom individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsvård

Kommunstyrelsen har tagit del av socialnämndens yttrande i ärendet.

Socialnämnden kan i sin myndighetsutövande roll ingripa på ett mycket påtagligt i den enskilda individens liv. Kommunstyrelsen instämmer i att det av stor vikt med en väl fungerande verksamhet som garanterar rättssäkerheten i handläggningen.

Socialnämnden har i sitt yttrande till kommunrevisionen i ärendet tydligt redogjort för hur den svarar mot de rekommendationer som revisionen framfört i granskningsrapporten. Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och i linje med gällande lagstiftning.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
ordförande

Lars Niska
sekreterare

Socialnämnden

Datum:
2021-04-01Diarienummer:
SCN-2021-00164

Uppsala kommuns revisorer

Handläggare:
Ulf Eiderbrant

Yttrande till kommunrevisionen om granskning av handläggning inom individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsvård

Kommunrevisionen har granskat socialnämndens handläggning av ärenden inom barn- och ungdomsvården. Kommunrevisionen gör bedömningen att socialnämnden i allt väsentligt säkerställer att handläggningen av enskilda ärenden inom barn- och ungdomsvården sker rättssäkert.

Kommunrevisionen har i granskningen identifierat några förbättringsområden och rekommenderar nämnden att ansvaret för den systematiska kontrollen av handläggningen tydliggörs samt att arbetsätt och rutiner bör ses över för att säkerställa delaktighet i form av att insatser utformas tillsammans med den enskilde samt att detta går att utläsa i journalen.

Nämndens yttrande om kommunrevisionens rekommendationer

Att det tydliggörs var ansvaret ligger för att systematisk kontroll av handläggningen sker, vilket i granskningen indikeras som något otydligt då variationer förekommer mellan de olika enheterna.

Kommunrevisionen har uppmärksammat ett flertal av de frågor som socialnämnden ser som utvecklingsområden för barn- och ungdomsenheterna. En ökad arbetsbelastning och svårigheter med rekrytering av personal har under lång tid påverkat handläggning och utredning av barn som far illa. Socialnämnden har genomfört en rad satsningar för att förbättra personalsituationen och för att höja kvaliteten i utredningsarbetet. Det är ett utvecklingsarbete som är pågående. En del i satsningen har varit att förstärka kunskapsstödet till handläggarna med bättre handledning i arbetet genom specialisthandläggare inom varje enhet. Specialisthandläggarna ska både stödja socialsekreterarna i arbetet och vara ett stöd till enhetschef i verksamhetens kvalitetsarbete. Enhetschefen har det övergripande ansvaret för att verksamhetens arbete följs upp och kvalitetssäkras.

I aktuell arbetsbeskrivning för specialisthandläggare respektive enhetschef beskrivs att specialisthandläggaren har ansvar för att utveckla rättssäkerhet och kvalitet i handläggningen. Arbetsrollen som specialisthandläggare är ny och under utveckling. Vissa olikheter finns mellan enheterna om hur arbetet fördelas. Kommunrevisionen påtalar en otydlighet i arbetsordningen när det gäller systematisk kontroll av handläggningen som behöver förtydligas. Kommunrevisionen beskriver främst ett behov av en rutin för uppföljning av utredningar som har överskridit den lagstadgade utredningstiden. Mot bakgrund av kommunrevisionens rekommendation så kommer socialnämnden att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan specialisthandläggare och enhetschef för att säkerställa en rättssäker handläggning, samt att se över behovet av en rutinbeskrivning för uppföljning av ärenden med förlängd utredningstid.

Att se över arbetssätt och rutiner för att säkerställa delaktighet i form av att insatser utformas tillsammans med den enskilde samt att detta går att utläsa i journalen.

Kommunrevisionens andra rekommendation är kopplad till den första rekommendationen. Hur handläggningen ska gå till beskrivs i rutindokumentet "Att utreda och bedöma ett ärende, SCF RU-36-01". Rutinbeskrivningen är inte heltäckande utan endast vägledande för handläggaren och en hjälp för att säkerställa en likvärdig och rättssäker handläggning inom förvaltningens barn- och ungdomsenheter. Socialförvaltningen använder metodstödet BBIC (Barns behov i centrum) i samtliga utredningar som gäller barn. BBIC har fokus på barnets delaktighet och en utredning av barnets hela situation. Frågor till barnet och om barnets uppfattning ingår som en del i BBIC och är en viktig del i utredningen.

Nämndens nyligen genomförda aktgranskning av slutförda utredningar visar att det i vissa ärenden saknas uppgifter om barnets delaktighet. I en del av ärendena förklaras det med barnets ålder. Barnets delaktighet i både utredningen och planeringen av insatsen är ett utvecklingsområde som berör handläggarnas kompetens och kvalitetsgranskningen från specialisthandläggarna. Socialnämnden har påbörjat en utbildning i barnsamtal för handläggarna inom socialförvaltningen. Detta mot bakgrund av att barnkonventionen har blivit lag. Utöver metodstödet BBIC så ger även metoden Signs of Safety som används inom förvaltningen, stöd till handläggarna med att föra in barnets uppfattning i utredningen.

Frånvaron av dokumentation om barnets och andra parter delaktighet är en brist som behöver förbättras med ett systematiskt kvalitetsarbete. En del i kvalitetsarbetet och nämndens internkontroll är den återkommande kollegiegranskningen av akter som nämnden genomför två gånger om året. Aktgranskningen ger en god vägledning om förbättringsområden för barn- och ungdomsenheternas handläggning och dokumentation.

Socialnämnden

Asal Gohari Moghadam
Ordförande

Lotta von Wowern
Sekreterare